

Danielpa Qelqan — Soqta Chunka Phisqayuq Kaq

Revelación Profética: Entender el Chiqnipasqa 18 de julio de 2020 nisqapi qolluyta, hinallataq qhipa p'unchaykunapi Chawpi Tuta Qapariyninpa mast'arikusqan willakuyninta

Jeff Pippenger
2024-01-29

2020 watapa 18 p'unchaypi, Diospa qhepa p'unchaykunapi allinchakuy mikhuykuyninqa ñawpaq llakikuyta chaskirqan. Chayqa kinsa kaq Ay ayllup willakuyninpa historiampi huk señalta churarqan, mayqenqa qhepa para historiataq, hinallataq pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa kayninpa historiantaq. Chay historiataqa sapa sagrado historiapi kaq allinchakuy mikhuykuykuna rikuchirqanku, astawan sut'inchasqataq Millerita sutiyoq mikhuykuy historiapi rikuchisqa karqan, chunka virgenkuna parabolawan ima yachachisqa karqan, hinallataq llapa profetakuna reqsisqa profético historiata rikuchin.

18 julio 2020 p'unchayqa kuyuypa ñawpaq llakikuy p'akikuyta sut'inchay; chayrayku chunka sipaskunamanta rimaypi hinallataq Habacucpi suyasqa tiempopa chayamuyninta señalan. Milleritakunaq historiapi, pantasqa willakuyninkuta apaq kikin pruebakunallataq cheqaq p'unchayta reqsichiq kasqanta qhawarirqanku. Chunka sipaskunamanta rimaypi suyasqa tiempoqa chaymanta kunan pacha cheqaq willakuy hina qhawarisqa karqan, hinaspataq chay suyasqa tiempoqa Habacuc iskaypi kaq kikin suyasqa tiempo karqan. Chunka sipaskunamanta rimayqa simi-simi hina kutichisqa kachkan, chay cheqaq kaytaq reqsichin: llakikuy p'akikuywan chaypi kasqakuna sapallankum yuyaysapa otaq mana yuyaysapa sipas kananpaq akllasqa kandidatokuna kanku.

Laodicea Adventismo nisqapa hatun ayllunqa huknin kimsakuna “Ay” chayamunwanmi pruebapi churakurqan, 11 septiembre 2001 p'unchawpi; hinaspa 18 julio 2020 p'unchawpaq mana hunt'asqa willakusqan pasaykuptin, Laodicea Adventismoqa qhipapi saqisqa karqan mana mayman chayllaña purinankupaq Roma llaqtaman kutirichkanankupaq, imaynatachus Miller pa historiankupi Protestantekuna karqanku hinallataq.

Manam Milleritakunalla chunka sipaskunapa rikch'aynin hunt'akuyta qhipay pacha kasqanta reqsirqankuchu, chaymanta Habacucpi musyapakurqankutaq rikch'ayninta suyanankupaq kamachiy, mana chaylla hamuspa qhiparaptinpas, chayllataq profético waymark kasqanta. Chhaynaqa Habacuc sut'ichan, pantasqa hina willasqa rikch'ay, ñawpaq kaq llakikuyta paqarichisqa, chay rikch'aymi tukukuypi “rimarinqa”.

Imarayku rikch'ayninqa churasqa p'unchawpaqraqmi kashan; ichaqa tukukuyninpi rimarinqa, mana llullakuspataq. Qhipakuchkaptinpas, suypay; imaraykuchus cheqaqtapuni hamunqa, manataq qhipakunqachu. Habacuc 2:3.

Ñawpaq llakikuyta paqarichiq willakuyqa chaylla willakuymi karqa, may qhipamanqa hunt'asqasqa kasqanta reqsichikunanpaq; ichaqa chay willakuyqa manaraqmi karqa, ñawpaq pantasqa willakuypi llamk'achisqa ñawpa profetakunaq sut'inchay yuyaykuna patapim sayasqa.

Milleritakuna historiapi, ñawpaq pactopa llaqtan runakuna ñawpaqta pruebaykuq karqanku; chaymanta qhipaman musuq pactopa llaqtan runakunapas pruebaykuq karqanku. Chay prueba qallarikurqan Protestantekunapaq, Apocalipsis chunka qillqapi ñawpaq angélpas, Apocalipsis chunka tawa qillqapi ñawpaq angélpas (paykunam huklla ángel kanku), 1840 watapi agosto killa 11 punchawpi uraykamuptin. Paykunapa prueba tukukurqan ñawpaq llakikuywan, hinaspa Apocalipsis chunka tawa qillqapi iskay ñiqin ángel chayamunanwan.

Millerita historia-pi, Milleritakunapa pruebanqa qallarikurqan iskay kaq angelta chay ñawpaq llakikuy chayamunapi, hinaspan tukukurqan Chawpi Tuta Qaparikuy chayamunanwanmi, mayqentachus Hermana White rikuchin achka angelkuna hina, paykunan iskay kaq angelta huñunakunku. Espíritu Santoq atiyinwan, Chawpi Tuta Qaparikuy willakuyta riqsispa chaskiq Milleritakunan, chaymanta t'aqakapurqanku chay Milleritakunamanta mana riqsisqankumanta chay willakuyta, mayqenchus muyuriqninpi urmamusharqan. 1844 wata, octubre killapa 22 p'unchayninpi, kimsa kaq angelmi chayamurqan, hinaspan chay suyasqa rikuyqa rimarqan.

Pachak tawqa chunka tawa waranqa sellasqakunaq historianakupi, ñawpaqtaqa ñawpaq pacto llaqtam runakuna pruebaykuq karqanku, chaymantataq musuq pacto llaqtam runakuna. Chay prueba qallarikurqan Laodicea Adventismoqpaq, Apocalipsis chunka pusaqniyuqpa angelpa ñawpaq siminwan, hinaspa Apocalipsis chunka tawayuqpa kimsañiqin angelwanpas (paykunaqa kikillan angelmi kanku), iskay waranqa huk watapi, septiembre killapa chunka hukniyuq p'unchawninpi uraykamusqanwan. Pruebanku tukukurqan julio killapa chunka pusaqniyuq p'unchawninpi, iskay waranqa iskay chunka watapi, llaquylla suyasqankuwan.

Kinsa angelpa kuyuyñinpi, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa prueban qallarikurqa ñawpaq kaq llakikuy chayamunqanwan, tukukunqataq Chawpi Tuta Qapariy willakuy chayamunqanwan. Santo Espírituypa atiyin uranpin, kunan Chawpi Tuta Qapariy willakuyta reqsispa chaskiqkunaqa, t'aqasqa kanku mana yuyayniyuq, mana allin runakunamanta, paykunaqa mana reqsirqankuchu kunan paykunapa muyuriqninpi tukuy ladoymanta uraykamusqan achka uyayniyuq willakuyta.

Kay jamuq Inti p'unchay kamachiy hamunampaq, Apocalipsis chunka pusaqniyuq qelqapi angelpa iskay ñiqin "kunka" riman, chaymi hinallataq chay "unayasqa" rikuy rimariq kasqanta. Chayqa kinsa ñiqin angelpa willakuynintapas sut'ichan, chaymi hatun qapariyman "wiñarinqa".

Chawpi tuta qayakuyqa achka angelkunamanta rikuchisqa, ñawpaq angelwan kуска huñunakuspa. Chay Chawpi Tuta Qayakuypa willakuyninqa achka imaymana rak'ukunayuqmi, tukuynin willakuymanta yanapaspa; angelkunaqa willakuykunapa unanchaqninmi. Milleritakunapa historiapi, ñawpaq puriq runaqa, cheqaq Chawpi Tuta Qayakuy willakuyta huñuspa apamunapaq umalliq hina reqsisqa karqa Samuel S. Snow. Chay historiapi allinta qillqasqa kashan, Snowpa chay Chawpi Tuta Qayakuy willakuymanta hamut'ayninqa unay pacha puriyninpi wiñarisqanta.

Chay historiamqa qillqasqa kasqanman hina sapa simillanpi yapam kutin, chay qhipa Chawpi Tutapa Qapariyninpa willakuyninqa 2023 watapa julio killapa tukukuyninmanta pacha llapa runakunapa ñawpaqenpi wiñaykuspa hamushan. Manam Islampa willakuynillanchu, aswanpas pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kananpa willakuynintapas hap'in. Kayqa pachapas kay pachapa uywapa iskay waqran, iskayninku “wañuyta hinaspa kawsarimuyta” pasanankuta rikuchin, uywapa lantuyninwan tupachisqa kaspanku, chay kikin historiapi profetapa watuchakuyninta hunt'aspa: “pusajniyoqqa qanchisniyokunamanta kashan”. Chayqa “pakasqa historiaman” t'inkisqa qhaway rikuchisqakunatapas hap'in, Qanchis Illapakunamanta, hinaspapas profetapa watuchakuyninta hunt'an, chay “rumi” qhesachasqa kasqan “esquinapa umanman” tukunanmanta; imaraykuchus Levitico iskay chunka suqta-niyoppi “qanchis kuti” nisqaqa Millerpa historiapi llapa cheqaq-kunata awaykuspa huñuq watun kasqanta rikuchin, 1989 watapi pacha tukukuypi kicharisqa cheqaq-kunawan kуска. Salmistaqa kayhinam nin:

Rumiqaquna mana chaskisqanku rumita, chaymi tukusqa k'uchupa uma rumin. Kayqa Señorpa rurasqanmi; ñawinchikkunapaq admirakuy hina kashan. Kaymi p'unchay Señor rurasqan; kusikusun, chaypi kususqa kasun. Salmos 118:22–24.

“Rumi”, mayqen William Miller tarirusqan ñawpaq “quri rumi” kasqan (quri rumikunaqa rumikunan), “Señorpa rurasqan p'unchawmi” nisqanmi. Ñawpaq qillqasqakunapi rikuchisqa kashan sábadopa kamachikuyninpa sayayninpas, siminkunapas, Levitico qillqapa iskay chunka pichqayuq kaq capitulopi churisqa qanchis sagrado muyuypa sayayninwan kikillan kasqanta. Qanchis kaq p'unchawpi samayqa qanchis kaq watapi allpa samasqanta unancharqan, hinaspa iskaynin kamachikuykuna kay hina qhawarisqa kaptinku, Bibliapa profecianpi huk p'unchaw huk watata rikuchisqanmanta willakuq testigota qunku.

Hinallataqmi qawarichinkuña, Leviticus iskay chunka suqniyuqpi “qanchis kutikama” nispa Diospa phiñakuyninmanta Miller willakusqan yuyayqa “huk p'unchaw” hina rikuchisqa kasqanta, imaraykuchus Señorqa qanchis watayuq sagrado muyuyta rurasqa, hina cheqaqtapuni imaynachus hanaq pacha kay pachata suqta p'unchawpi ruraspa, qanchisñiqin p'unchawpi samarasqa.

Jesús uvas chakra llika yuyay willakuyta tukuspá, fariseokunaman huk tapuyta tapurqa.

Chayraykunaq apuynin chayamuspataq, ¿imataq ruwanka chay chakra arriendaq runakunaman? Paykuna ninku: Chay mana allin runakunataqa ancha llakiyan wañuchinqa, chakrantaq huk chakra arriendaq runakunaman qosqa kanqa, paykunañataq tiempollanpi rurunkunata kutichipunku. Jesús nirqan paykunaman: ¿Manachu hayk'aqpas qelqakunaqpi ñawirirqankichis kayta: “Ruwana wasi sayachiqkunaq qonqorparisqan rumiqa, chaymi tukurqan esquinaq umalliqninman; kayqa Señorpa rurasqanmi, ñawinchiskunapaqtaq muspharina” nisqata? Chayraykun niykichis: Diospa qhapaq kayninqa qankunamanta qechusqa kanqa, hinaspa huk llaqtaman qosqa kanqa, chaypa rurunkunata paqarichiqman. Pipas kay rumipi urmaqtaq p'akikapunqa; ichaqa pimpa hawanmanpas pay urmamunqa, ñut'upañanmanmi tukuchinqa. Kurak sacerdotekuna, fariseokunapiwan, Jesúsqa rimay rikch'achikuyninkunata uyarispa, yacharqanku payqa paykunamanta rimashasqanta. Mateo 21:40–45.

Uvas chakraqpa rikch'ayninqa ñawpaq akllasqa llaqtapa qispichisqa kasqanmanta, hinallataq kamachiyqa musuq akllasqa llaqtaman qusqa kasqanmanta rikch'aymi. Jesús nisqanman hina chhinkachisqa “rumi”qa chay “rumi”mi mayqinchus qispichin utaq tukuchin, imayna chaskisqa kasqanman hina. “Rumi”qa bíblica chiqaqmi kanan Jesús chaypi apaykachisqan contexto-pi, imaraykuchus allin chiqap rurukuna paqarichiy atiytaqmi, Cristopa chiqap kayninqa qhari warmikunapiqa paqarinlla paypa chiqap Simi-nin chaskisqa kaptin.

Chiqaqta siminwan qankunaqa ch'uyaqchasqa kachunku: simiykiqa chiqaqmi. Juan 17:17.

“Rumi” nisqaqa huk yachachiy, chaskisqa utaq qichusqa kananpaq; Jesúsqa Simiñam, chaymanta Hechos libropi Pedroqa “rumi” nisqata Cristotam sut'incham.

Qankunamanpas, llaqa qankunaman, hinallataq llaqa Israel runakunamanpas, yachasqa kachun: Nazaretmanta Jesucristoq sutimpi—paytan qankuna chakatarqankichik, paytataq Dios wañusqakunamanta kawsarichimusqa—payraykun kay qhari qankunapa ñawpaqnichikpi allinyasqa sayan. Kaymi chay rumi, qankuna wasi ruwaqkuna mana yupaychasqa, ichaqa esquinaq umalliqninman tukusqa. Manataqmi hukpipas salvación kanchu; imaraykuchus hanaq pachaq uranpi manam huk suti runakunaman qusqa kanchu, chaywanmi ñoqanchik salvasqa kananchispaq. Hechos 4:10–12.

Hinaspanqa, 1 Pedro qillqapi, payqa “rumi” nisqapa unanchayninta aswanraq ñawpaqman apan, ichaqa kikin contexto-piña waqaychan, ñawpaq pactopi kaq llaqa runakunapa pasananta hinaspa musuq akllasqa llaqtapa akllakusqanta, mayqinkunam, pay nisqan hina, “ñawpaq pacha mana llaqtaqchu karqankichik, kunanqa Diospa llaqtanmi kankichik: mayqinkunachus mana kuyapayta chaskirqankichikchu, kunanqa kuyapaytaña chaskirqankichik.”

Paymanman hamuq rumi kawsachka rumiman hina, runakunaqa cheqnisqa karqanmi, ichaqa Diospa akllasqanmi, ancha chaninmi. Qankunapas, kawsachka rumikuna hina, huk espíritu wasi hina sayachisqa kachkankichik, ch'uya sacerdociomam, Jesucristo rayku Diosta kusichiq espíritu sacrificiokunata haywanaykichikpaq. Chayraykun Qelqasqapipas nisqa kachkan: Qhawariychik, Sionpi huk allin akllasqa esquina umalliq rumita churani, ancha chaninta; paypi creeq runaqa mana p'enqayman urmanqachu. Chaymi qankunapaq, creeqkunapaq, payqa ancha chanin; ichaqa mana kasukuqkunapaqqa, wasi ruwaqkunaq cheqnisqan rumin, chay kikinmi esquina umalliqman tukusqa, hinaspa mitk'achiq rumi, urmachiq qaqa; nisqapi urmaqkunapaq, mana kasukuq kasqankurayku; chaymanmi paykuna churakusqa karqanku. 1 Pedro 2:4–8.

Pedro nin: ñawpaq akllasqa llaqtamanta, “mana kasukuqkunapaqmi, wasi ruwaqkuna mana chaskisqa rumitaqa, chay kikinmi tukusqa esquinaq umanman, hinaspa mitk'achikuypaq rumi, urmanapaq qaqa, chay simipi mitk'achikuqkunapaq, mana kasukuq kasqankurayku; chaypaqmi paykuna churakusqa karqaku” nispa.

Jesúsqa tukuy sagrado ilachiykunapi cimientopa rikchayninwanmi rikuchisqa.

Mana huk qallarinataqa manan pipas churayta atinchu churasqa kaqmantah aswanqa, chaymi Jesucristo. 1 Corintios 3:11.

Milleritakuna hatarichisqanku cimientonqa Wiñay Pacha Rumi karqan (Rumi).

“Qhawariy hamusqa chayamunña: Mana imapas yaykunanpaq saquesqa kananchu, chay iñiypa cimientonta chinkachinampaq, mayqen patapiqmi 1842, 1843, 1844 watakunapi willakuy chayamusqanmantapacha sayaripa ruwasharqanchik. Ñuqaqa kay willakuypin kasharqani, hinaspapas chaymantapacha kay pachapa ñawpaqenpi sayasharqani, Dios qowasqanchik k’anchayman cheqap kaspas. Mana munaykuchu chakiykunata hurquyta chay andanmanta mayqenman churakusqa karqan, sapa p’unchaw Señorta mask’aspa ancha mañakuypi, k’anchayta mask’aspa. ¿Yuyankichu ñuqa saqeyman Dios qowasqan k’anchayta? Wiñay Rumi hinam kanan. Chayqa pusawashan ñawpaqmantapacha qosqa kasqanmantapacha.” Review and Herald, April 14, 1903.

Ñawpaq kaq allin rumi-ta Miller tarirqan, chaymi Millerita cimientopi hukninman tukurqan, wiñay pacha Rumi hina, Levitico iskay chunka suqta qillqapi “qanchis kuti” nisqa kaqmi karqan; chay “qanchis kuti” nisqaqa ñawpaq cimientopi churakusqa cheqap yachaymi karqan, ichaqa chayraqmi saqisqa karqan chay Millerita ñawpaq kamachiqkuna rayku, paykunaqa chay Millerita cimientopi-ta chayraq hatarichispa. Ruraqkunallataqmi chay cimientopi rumita mana chaskiyta ruranankupaq karqan. Chay “rumi,” Cristo-ta rikuchiq, Señor rurasqan p’unchawpas kikinmi, paymi qanchis ñiqin p’unchawta samana p’unchaw hina rurarqan, hinallataq qanchis ñiqin watata allpa samanman wata hina. 1863 watapiqa, cimientopi rumi mana chaskisqa karqan, ichaqa “esquina uman”man rurasqa kananmi, hinallataq mana kasukuqkunapaq “mitk’achiq rumi” kananmi.

Islam nisqankuna kinsa kaq ay marka qhawariyninpa willakuyninmi pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa allinchay kuyuriyninpa tema-nin karqan, hinaspataq pruebaypa ruraynin qallariqmi karqan Apocalipsis chunka pusaqniyuq angel uraykamuptin, Nueva York llaqtapa hatun wasinkuna September 11, 2001 p’akichisqa urmachisqa kaptin. Adventismoqa ch’inyaqmi karqan profetapa riqsichisqanman hina, September 11, 2001 “inti lloqsimuy wayra p’unchay” chayamunan kasqanmanta. July 18, 2020 p’unchaypiqa qhipaman saqisqam khiparqanku, Apocalipsis chunka hukniyuq qapimanta iskay testigokuna chay hatun llaqtapa kallenkunapi wañuchisqa kaptinku. Adventismopa pruebanqa tukukuqmi karqan, Islam nisqapa willakuyninta riqsisqankuta willaqkunaq pruebanña puriyta qallarirqan.

2023 watapa qhapaq julio killapa tukukuyninkama ñankunapi wañusqa hina churakusqankumanta qhipaman, chay wañusqa ch’aki tullukunataqa Ezequielpa ñawpaq willakuyninmi hatarichirqan. Ezequielpa iskay ñiqin willakuyninqa, kimsa kaq Ay pa Islampa tawa wayrakunapa willakuyninmi, chaymi Chaupi Tuta Qapariypa willakuyninpa sapa kuti aswan kicharikusqanta rikuchin; chayqa suyasqa qhawaymi karqan, hinaspa kuyukuypa llaqa pacha tiempunpa tema-ninmi karqan. Chaymantataq imaymana chiqaqkuna kicharisqa karqanku, imaraykuchus Chaupi Tuta Qapariypa willakuyninqa achka uyayuq willakuymi. Ñawpaq chiqaqmi wañusqa ch’aki tullukunawan tinkurqan, chayqa Laodicea sutiyuq Adventismomanta ñawpaqta qhespisqa chiqaqmi karqan, hinaspa Laodiceamanta Philadelphia-man tikrakuyta señalaspa rikuchiq chiqaqmi kan.

Cheqaqa kaymi sellakuy willakuyqa, chayraykum yuyaymanpas hinallataq espiñalmentepas allinta takyasqa kanan. Manam aypanchu reqsiyllawan iskay testigokuna callepi wañusqa

kasqankup pacha “qanchis kuti” ch’iqchiypa símbolun kasqanta; cheqaqa munanmi cheqaq kayta kawsaypi mallkusqa chaskiytapas.

Millerpa alhajakunan, 1798 watapi tukukuypa puchukaynin p’unchaykunapi kichasqa chiqaqkuna rikuchisqankuta, qhepa p’unchaykunapa ñust’a sipaskunapaq huk pruebaman tukunku. Chiqaqman “espiritualmente” takyasqa kay experienciata Millerpa ñawpaq alhajanku rikuchin, chaymanta chiqaqman “intelectualmente” takyasqa kaytaqa kimsay ñak’ariypa Islam willakuynin rikuchin. “Qanchis kuti” nisqapi rikuchisqa arrepentikuymán hinaspa huchakuna confesakuymán qayakuyqa, Aswan Santo Lugapi Cristowan kуска ruwasqa huk llamk’ayta reqsichin, hinaspa “mareh” visionwan rikuchisqa kachkan.

Kimsa ñak’ariypa islam nisqapa “yuyayman hap’isqa” entendesqanmantaqa “chazon” rikch’ayninwanmi sut’ichisqa, iskayninkutaqmi sellaqkuyta chaskiqkunapaq munasqa kachkan. 1863 watapi, Laodicea Adventismoqa Jericota yapamanta hatarichiyta akllarqan, Jerusalén llaqtata kutichiy llamk’aynintataq saqerparqan. Jericoqa qhapaq kaypa unanchaqninmi, imaynatachus Laodicea ñawsa kaypas sut’ichin hinallataq.

“Hallp’a ukupi aswan kallpayoq sinch’i llaqtaq perqankunamanta huknin—hatun, qhapaq Jericó llaqtam—paykunapa ñawpaqninpi kasharqa, ichaqa Gilgalpi campamentonkumanta aslla karullapi. Huk allin wiñay chakra pampaq patanpi, qhapaq tropikukunaq achka imaymana rurayninkunawan hunt’asqa, wasinkuna templonkuna ima qhapaq kawsaypa huchapa tiyanan kaspera, kay hatunchakuq llaqta, hatun sinch’i perqankunaq qhepapi, Israelpa Diosninman sayarqa, mana manchakuspa. Jericóqa huknin karqa ídolkunata yupaychana hatun tiyakuykunaq, astawanmi Ashtarotman, killa diosa nisqaman, sapaqchasqa karqa. Kaypim huñusqa karqa Canaán runakunaq religionninpi llapa aswan millay, aswan p’inqay uraychasqa kaqkuna. Israel runakunaqa, yuyayninkupi Bet-peorpi huchankumanta manchay resultadoykuna musuqraq kachkaptin, kay mana Diosniyoq llaqtataqa mana imawanpas qhawariyta atirqakuchu, mana allin rikuywan, manchaywanlla.” Patriarcas y Profetas, 487.

1863 watapiqichisqa “rumita”, Jericó llaqtata kutichispa hatarichtinku, “qanchis kuti” karqan; chaymi qhepa p’unchaykunapi cheqaq kayman (anilluman) tukunqa, hinaspataq “esquinapa uman”man tukukunqa; imaraykuchus chayqa cheqaq kaymi Adventismopa qallariyninta, Milleritakuna kuyuriyninpi, Adventismopa tukukuyninwan, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa kuyuriyninpi, awan. Chay anilluqa, mayqanpas “qanchis kuti” kasqanrayku, hinallataq “Señorpa ruwasqan p’unchay”mi, hinaspataq Cristo kikintaqmi; payqa Palabra kasqanrayku, paytaq “Cheqaq Kay”mi. Islam nisqamanta yachachiyqa chay tema kasqa, mayqanchus ñawpaq akllasqa runakunatawan musuq akllasqa runakunatapas pichayta paqarichin; iskay kuti pichaytaq qallarikurqan 11 septiembre 2001 p’unchaypi, mayqanchus “inti lloqsimuyniyoq wayrapa p’unchaynin” karqan. Chay p’unchaypi ricchakuqkunaqa Cristo takisqan kikin takiyta takinankupaq karqanku, uvas chakramanta rimay ejemplota willakusqan pacha. Pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaqa Moisespa takiyninta (“qanchis kuti”) takinku, hinaspataq Corderopa takiynintapas.

Hinallataq ñirqa vidrio qochata ninawan chaqrusqata hina; chaymanta uywapa contran atipaqqunata, rikch’ayninpa contran atipaqqunata, señalninpa contran atipaqqunata, sutin

yupayninpa contran atipakunatapas, vidrio qochapi sayashaqta, Diospa arpanakunata apaqta. Paykunaqa takinku Moisés Diospa kamachin serviqninpa takinta, hinallataq Corderopa takinta, nispa: Hatunmi, admiraypaqmi ruwasqaykikuna, Apu Dios Llapa-Atiyuniyuq; chiqapmi, cheqaqmi ñanniykikuna, qankuna santoqkunapa Reynin. Apocalipsis 15:2, 3.

“Cordero” nisqaqqaqa wañuchisqa Cristo-mi, payqa iskay waranqa phisqa pachak iskay chunka p’unchaykunapa chawpinpi wañuchisqa karqa; chayhinaqa kawsayninpa, yawarninpa sacrificionta (maypichus pactota takyachirqa) huñunaykuspa, Moisespa “pactonpa ch’aqwayninta” Levitico iskay chunka suqta nisqapiwan kуска tinkuchin. Moisespa, Corderopaq takinqa profetico historiamanta chazonpa takinmi, hinallataq paypa “rikhurimusqa” nisqamanta marehpa takinmi. Danielpa pusaq kaq capitulopi iskay rikuykunawan sut’ichasqa yuyayniyoq, espirituyoq entiendenqapa takinmi. Pactopi llaqta runakunata juzgaspa, qayllanmanta pasachispa, musuq akllasqa llaqtata akllakusqanpa takinmi. Akllay ruwanaqa, chayrayku takipas, 11 de septiembre de 2001 p’unchaypi qallariq.

Jacobmanta hamuqkuna saphichakunkaku; Israel t’ikariykachinqa, ñut’uykuchinqa, hinaspa kay pacha tukuy uyanta rurukunawan hunt’achinqa. ¿Paytaqa wakt’arqanichu, imaynan payta wakt’aqkunata wakt’arqa chayhinata? ¿Ichataq wañuchisqachu, imaynan paymanta wañuchisqakuna wañuchisqa karqanku chayman hina? Tupusqallawan, wiñariqtin, qanqa chaywan rimanakunki; inti lloqsimuy wayra punchawpi sinchi wayranta hark’an. Chayraykun Jacobpa huchan pichasqa kanqa; kaymi llapa rurun kanqa huchanta apanapaq: altar rumikunata llipin q’ata rumi hina ñut’uchisqa ruraptin, sach’a yupaychana cheqekunapas, imahina ruradu santukunapas manaña sayarinqachu. Ichaga amachasqa llaqtam ch’usaqyasqa kanqa, tiyanan chinkasqa, hinaspa purunman hina saqisqa; chaypim wakacha michinqa, chaypitaq sirinqa, ramankunatapas mikhuparinqa. Ramasninkuna ch’akiptinqa, p’akisqa kanqaku; warmikuna hamuspa ninawan ruphachinqaku: mana yuyayniyuq llaqtam paykuna; chayrayku ruraqninga manam khuyapayankachu, kamachiqninpas manam allin sunquyuq kayninta rikuchinqachu. Hinaspa chay p’unchaypi pasaqtami Señorqa mayumanta Egipto mayupa yaku puriykaman kallcharinqa, qankunataq hukmanta hukmanta huñusqa kankichik, Israelpa churinkuna. Hinaspa chay p’unchaypi pasaqtami hatun waqra waqachisqa kanqa, hinaspa Asiria suyupi chinkay patapi kaqkuna, Egipto suyupi qarqusqakuna hamunqaku, hinaspa Jerusalén llaqtapi ch’uya orqopi Señor-ta yupaychanqaku. Isaías 27:6–13.

Allinta entiendesqaqa kay versículokunaqa reqsichin 11 de septiembre de 2001 p’unchawmanta, chay utqay hamuq domingo kamachiykama. Versículo soqtaqa llapa historiata reqsichin, sach’a mallki sapichakuq qallariyninta reqsichispa; chaymanta sisachakuspa, ñawinchakuspa, tukukuypi hallp’ata hunt’achin ruwan. Chay hallp’ata hunt’aq rurukunaqa chay “hora” ukhupi hunt’achin, chaymi domingo kamachiy sasachakuy crisis nisqa. Chay pachapi Cristoqa rurunta waqaychana wasinman huñuspa, Babyloniamanpas taripayta apan. Chay taripayqa, may pachachus hallp’a ruwan hunt’asqa kachkan, versículo qanchispi rikuchisqa kachkan, iskay tapuykuna rurasqa kaptin: “¿Payta maqasqachu, imaynatachus payta maqaqkunata maqasqa hina? uta q ¿wañuchisqachu, paywan wañuchisqa runakunapa wañuchisqa kayninman hina?”

Chayqa qanchis pusaqniyuq versículopi, qhipa para ch’iqchiyqa “Tupupi” nisqa rimaywan sut’ichisqa kachkan. Ima kaspera mallkikuna wiñayman lloqsichin chayqa para mi; chayrayku qhipa

para qallariynin sut'ichisqa kaptin, qallarisqan “tupupi, lloqsimusqanmanta” nisqahinam sut'ichisqa kachkan. Qhipa para qallariqtinqa “tupupi”mi warasqa kachkan, imaraykuchus cosecha cheqaqwan llullaqwan chhullallasqa kaptinqa mana tupumanta mana kasqanman hina warasqachu kachkan.

“Sapa cheqaqtapuni tikrasqa almaqa sinchita munanqa wakinkunata pantasqa tutayaymanta pusayta Jesucristoq chanin kayninpa musphay k'anchayman. Diospa Espiritunpa hatun hich'aykusqan, paypa k'anchariyninwan llapa pachata k'anchachinqa, manaraq hamunqachu k'anchasqa llaqtayoq kananchikkama, mayqankuna experienciamanta yachanku imayna kasqanta Dioswan kuska llamk'aq kayta. Cristoq servicioman hunt'asqa, llapa sonqowan t'aqasqa qukusqa kayniyoqña kaptinchikqa, Diosqa chay cheqaqta reqsinkqa Espiritunta mana tupuy atina hinata hich'aykuspa; ichaqa kayqa manan kanqachu iglesiaq aswan hatun rakin mana Dioswan kuska llamk'akuna kaptin. Diosqa manan Espiritunta hich'aykuya atinchu kikillanmanta yuyaywan hinaspa kikin munaykunata qatiywan sut'ita rikuchikuspa kaptin; maypachachus huk espiritu kamachikun, simipi nisqa kaspanqa Caínpa kutichisqanta rimarinman,—‘Ñuqachu wauqeypa waqaychaqninca kani?’ Sichus kay pachaqpap cheqaq kay, sichus tukuy lawninpi astawan astawan yapakuspa rikuchikuchkan chay señalkuna, tukuy imapa tukukuynin qayllaña kashanta testifichan, mana aypanichu cheqaq kayta reqsiqkunapa puñusqa kallpankuta rikch'ariyta, chayqa k'anchay mayqan sut'ita k'anchamushqanman hina tupaq tutayaymi kay almankunata hap'inca. Manan imapas rikch'ayninpas kanchu paykunap imapas ruwayta munasqankumanta, hatun qhipa yupaychay p'unchawpi Diosman apayta atinqanku hina. Manan imaraykuchus mana kawsarqanku, mana purirqanku, mana llamk'arqanku Diospa siminpa sagrado cheqaq kaynin k'anchayninpi nispá qunankupaq imapas kanqachu; chay hina ruwayninkuwan huchawan tutayasqa pachaman rikuchinankupaq, sonqo masinkuta hinaspa kallpachakuyninkuta, evangelio paqariyninpa atiywan cheqaq kasqan mana ñit'iy atisqa kasqanta.” Review and Herald, July 21, 1896.

Paní Whiteqa kay pasajeqa riqsichin imatachus Apocalipsispi angel uraykamusqan pachata, imaraykuchus paymi nin: “Diospa Espiritunpa hatun hich'aykusqan, paypa k'anchayninwan llapa kay pachata achikyarihin.” Huk pasajepita, kay qillqasqakunapi achka kutita ñawpaqpi cita-sqayku, payqa sut'incharqan chaypi “Nueva York llaqtaq hatun wasi-kuna” “urmachisqa kaptin,” “Apocalipsis capítulo dieciocho, versículos hukmanta kimsa-kama hunt'akunanpaq kasqanta.”

Kay yuyaykunata qatiq qillqapi qatiqllaña riqsichisunchik.

Kunan ñuqaqa munasqayman takiyninta takisaq, munasqaypa uvas chakra-manta. Munasqayqa huk uvas chakrayuqmi ancha allin ruruyuq urqu patapi: muyurirqanmi, rumikunatapas urqun, akllasqa uvas sachata tarpuran, chawpintapi huk torreta hatarichiran, chay ukhuypitaq huk uvas saruna p'itata ruraran: suyananmi uvasta apamunanpaq, ichaqa sallqa uvastam apamurqan. Kunanqa, Jerusalén llaqtapi tiyakkuqkuna, Judá runakuna, mañakuykicheq, ñuqawan uvas chakraywan chawpipi taripaychik. Imataq aswan ruwasqa kayman uvas chakraypaq, mana ñuqa ruwasqayta? Imaraykutaq, uvasta apamunanpaq suyaspa, sallqa uvastaña apamurqan? Kunanri hamuychik; niykicheq imatachus uvas chakraywan ruwasqaq: perqata muyuriqninmanta qichusqa, chaymi mikhusqa kanqa; pirqanta urmasaq, chaymi sarusqa

kanqa. Purunman tukuchisaq: manañam kuchusqa kanqachu, manañam allpasqa kanqachu; ichaqa k'iskaquna, kichkaquna wiñanqaku: puyukunatapas kamachisaq mana para chayman paramunanpaq. Tukuy atiyyuq Señorpa uvas chakranqa Israelpa wasinmi, Judá runakunaqa kuisqa mallkinmi: payqa taripayta maskharqan, ichaqa qhawariy, ñak'ariykachayllam; chanin kayta maskharqan, ichaqa qhawariy, waqayllam. Isaías 5:1–7.